

BỊ SÁN LÁ PHỔI VÌ ĂN CUA

Đã có 3 người chết và hơn 400 người bị ho ra máu do ăn cua đá ở Lục Yên, Yên Bái. Những con cua đá to và thịt ngọt lừ - món ăn khoái khẩu của bà con người Dao ở đây - mang trong mình ấu trùng sán lá phổi.

Nằm ngay sát con đường chính, cách trụ sở UBND xã Khánh Hòa vài trăm mét nhưng căn nhà xập xệ của ông Trương Văn Kim từng bị dân bản gọi là "căn nhà ma". Mọi chuyện bắt đầu từ khi Trương Thị Phệt - con gái ông - bỗng dưng ho khục khặc suốt ngày, đờm đặc sệt, màu đục. Ông Kim đưa con ra trạm xá lấy thuốc chữa ho như mọi lần nhưng bệnh không khỏi.

Một cậu bé suýt chết vì sán lá phổi. (Ảnh: CAND)

Thương con, ông đưa Phệt ra bệnh viện huyện, xuống bệnh viện tỉnh tốn hết mấy đấu lúa, một con trâu nhưng cũng không ăn thua gì. Bệnh viện trả về. Trước ngày mất, Phệt ho ra cả bát máu, nằm một chỗ. Con mất, ông Kim chưa khỏi bàng hoàng thì bà Săn vợ ông cũng bắt đầu ho.

Đối diện nhà ông Kim, cách đó một con đường làng, em Trương Thị Théo 7 tuổi cũng ho sặc sụa suốt ngày. Thấy ông Kim mang con đi viện mà không chữa được, bố mẹ của Théo xoay sang mời thầy cúng về cúng ma. Lễ lạt, mâm cỗ cúng cho ma suốt tuần lễ nhưng rốt cục "ma" vẫn về bắt Théo đi.

Tiếp đó, cô bé Tong 5 tuổi, con nhà ông Bàn ở cuối xóm, cũng đổ bệnh rồi chết. Ba đứa trẻ trong thôn chết một cách khó hiểu đã làm cho dân trong bản hết sức hoang mang. Nỗi hoang mang càng lên tột độ khi hàng chục người trong bản đua nhau ho, nhưng chạy xuống cả bệnh viện trung ương mà vẫn không khỏi. Thế là, nhiều gia đình dù có người bệnh hay không đều sắm lễ cúng ma.

Cua đá - thủ phạm chính

Không chỉ có người dân hoang mang mà cán bộ y tế của huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái cũng rơi vào tình trạng rối như tơ vò. Ông Lương Bá Phú, Giám đốc trung tâm Phòng chống sốt rét, ký sinh trùng và côn trùng tỉnh, kể: Các nhà chuyên môn ở huyện, tỉnh tranh luận rất căng thẳng. Người chẩn đoán lao phổi, người bảo viêm phế quản, thậm chí có người còn đề nghị xem xét đến cả khả năng ung thư phổi.

Bức màn bí ẩn về căn bệnh quái lạ này bắt đầu hé lộ khi một bệnh nhân ho ra máu được Viện Sốt rét, ký sinh trùng và côn trùng Trung ương chữa khỏi chỉ sau 3 ngày. Nguyên nhân chính là sán lá phổi, một căn bệnh không mới nhưng đã bị bỏ qua. Yên Bái lập tức triển khai dự án điều tra dịch

tế học về bệnh này.

Sau vài ngày cùng ăn, cùng ở, cùng nghiên cứu với dân, bác sĩ Lương Bá Phú biết được dân ở đây có thói quen ăn cua đá nướng; nhất là bọn trẻ thường bắt cua để nướng qua quýt rồi ăn ngon lành khi đi chăn trâu.

Kết quả xét nghiệm: Hơn 90% số mẫu cua đá có ấu trùng sán lá phổi, 100% người có tiền sử ăn cua đá nướng nhiễm sán lá phổi. Số người bị nhiễm sán lá phổi từ cua đá được phát hiện đã lên đến 400 người.

Ông Hà Xuân Ứng, Trạm trưởng trạm y tế xã Khánh Hoà, cho biết: Mặc dù nguyên nhân của bệnh đã rõ như ban ngày nhưng việc thuyết phục nhân dân ngừng ăn cua đá không phải huyện dễ dàng. Nhiều người Dao lớn tuổi không biết chữ, thậm chí chưa nghe rõ tiếng Kinh nên việc tuyên truyền rất khó khăn".